

ΘΕΜΑ Α

- A1. β.** ($\text{CH}_2=\text{CH}-\text{COOH}$: έχει διπλό δεσμό μεταξύ ατόμων C)
A2. δ. (οι μοριακοί τύποι είναι: C_5H_{12} , C_5H_8 , C_5H_{12} και C_5H_{10})
A3. β. (Το αιθίνιο δίνει αλδεΐδη, τα υπόλοιπα αλκίνια δίνουν κετόνη)
A4. α.
A4. γ.

ΘΕΜΑ Β

- B1. α.** $\begin{array}{c} \text{OH} \\ | \\ \text{CH}_3-\text{CH}-\text{CH}-\text{CH}_3 \\ | \\ \text{CH}_3 \end{array}$ 3-μεθυλο-2-βουτανόλη
β. Αιθέρες: $\text{C}_n\text{H}_{2n+2}\text{O}$, $n \geq 2 \rightarrow 2^\circ$ μέλος ($n=3$): $\text{CH}_3\text{CH}_2-\text{O}-\text{CH}_3$
αιθυλομεθυλαιθέρας
γ. $\text{HC}\equiv\text{CH}$ αιθίνιο (C_xH_y : $M_r=12x+y=26 \rightarrow$ μόνη δεκτή λύση: $x=y=2$)

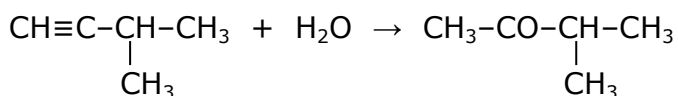
- B2.** Τα 2 αλκένια πρέπει να έχουν την ίδια αλυσίδα, άρα είναι τα:

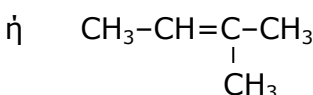
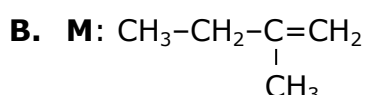
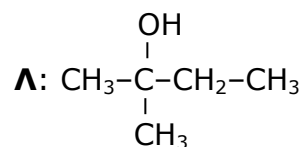
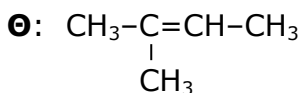
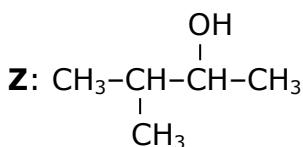
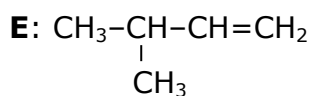
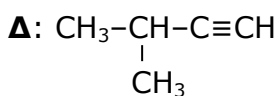
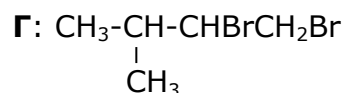
Το προϊόν της υδρογόνωσης είναι το βουτάνιο: $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{CH}_3$

- B3.** $\begin{array}{c} \text{O} \\ || \\ \text{CH}_3-\text{C}-\text{CH}-\text{CH}_3 \\ | \\ \text{CH}_3 \end{array}$ $\begin{array}{c} \text{CH}_3\text{CH}_2-\text{CH}-\text{CH}=\text{O} \\ | \\ \text{CH}_3 \end{array}$ $\begin{array}{c} \text{CH}_3-\text{CH}-\text{CH}_2\text{CH}=\text{O} \\ | \\ \text{CH}_3 \end{array}$
3-μεθυλο-2-βουτανόνη   2-μεθυλο-βουτανάλη   3-μεθυλο-βουτανάλη

Με προσθήκη νερού σε αλκίνιο παράγεται η κετόνη:

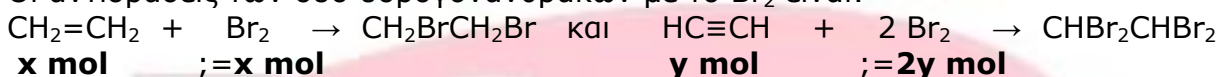

- B4. α. ΣΩΣΤΗ** (το προπενικό οξύ είναι ακόρεστη ένωση)
β. ΛΑΘΟΣ (το $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}=\text{CHCH}_2\text{CH}_3$ είναι συμμετρικό αλκένιο, οπότε με την προσθήκη H_2O δίνει ένα μόνο προϊόν, την 3-εξανόλη)
γ. ΛΑΘΟΣ (η ενόλη είναι ασταθής και δίνει τελικά αιθανάλη: $\text{CH}_3\text{CH}=\text{O}$)
δ. ΛΑΘΟΣ (πρέπει να προστεθούν 2 μόρια HCl)
ε. ΣΩΣΤΗ (ο τύπος αντιστοιχεί σε αλκένια που έχουν διπλό δεσμό)

ΘΕΜΑ Γ

Γ2. Έστω ότι το μίγμα περιέχει **x mol** $\text{CH}_2=\text{CH}_2$ ($M_r=28$) και **y mol** $\text{HC}\equiv\text{CH}$ ($M_r=26$). Τότε θα ισχύει: **$28x + 26y = 54$ (1)**

Οι αντιδράσεις των δύο υδρογονανθράκων με το Br_2 είναι:

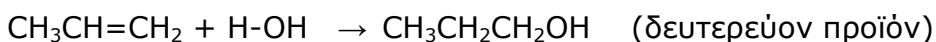
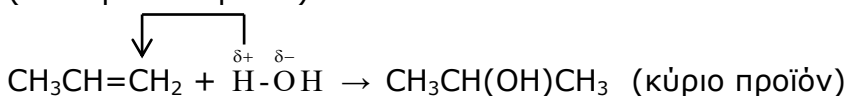

Η συνολική ποσότητα Br_2 που αντιδρά είναι: **$(x+2y)$ mol**. Αυτή, όμως, είναι η ποσότητα Br_2 που περιέχεται στο διάλυμα: $n=cV=3\text{ mol}$, επομένως θα ισχύει:

$x + 2y = 3$ (2)

Από την επίλυση του συστήματος των (1) και (2) προκύπτει **$x=y=1$** .
Σύσταση αρχικού μίγματος: 1 mol $\text{CH}_2=\text{CH}_2$ και 1 mol $\text{HC}\equiv\text{CH}$.

Γ3. Κατά την αντίδραση του προπενίου με νερό, το μεγαλύτερο μέρος του μετατρέπεται σε 2-προπανόλη (κύριο προϊόν) και το υπόλοιπο σε 1-προπανόλη (δευτερεύον προϊόν):

Επομένως η A2 που παράγεται σε μεγαλύτερη ποσότητα είναι η **$\text{CH}_3\text{CH}(\text{OH})\text{CH}_3$** , ενώ η A1 είναι η **$\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{OH}$** .

Οι δύο αλκοόλες είναι ισομερείς με $M_r=60$, άρα:

$$n_{A2} = \frac{27}{60} \text{ mol} = 0,45 \text{ mol} \quad \text{και} \quad n_{A1} = \frac{3}{60} \text{ mol} = 0,05 \text{ mol}$$

Σύμφωνα με την πρώτη εξίσωση τα 0,45 mol $\text{CH}_3\text{CH}(\text{OH})\text{CH}_3$ προκύπτουν από 0,45 mol $\text{CH}_3\text{CH}=\text{CH}_2$, ενώ σύμφωνα με τη δεύτερη 0,05 mol $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{OH}$ προκύπτουν από 0,05 mol $\text{CH}_3\text{CH}=\text{CH}_2$.

Επομένως, αντέδρασαν με το νερό συνολικά **$0,45+0,05=0,5 \text{ mol } \text{CH}_3\text{CH}=\text{CH}_2$** .

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Οι ποσότητες προπινίου (C_3H_4 , $M_r=40$) και υδρογόνου είναι αντίστοιχα:

$$n_{C_3H_4} = \frac{8}{40} \text{ mol} = 0,2 \text{ mol} \quad \text{και} \quad n_{H_2} = \frac{6,72}{22,4} \text{ mol} = 0,3 \text{ mol}$$

α. Η ποσότητα του H_2 δεν επαρκεί για την πλήρη υδρογόνωση του προπινίου, επομένως ένα μέρος του μετατρέπεται σε προπένιο ($CH_3CH=CH_2$) και το υπόλοιπο σε προπάνιο ($CH_3CH_2CH_3$).

β. Έστω ότι $x \text{ mol}$ προπινίου μετατρέπονται σε προπένιο και $y \text{ mol}$ σε προπάνιο:

Η συνολική ποσότητα του προπινίου είναι $n_{C_3H_4}=0,2 \text{ mol}$, άρα: **$x+y=0,2$ (1)**

Αντέδρασαν συνολικά $0,3 \text{ mol}$ υδρογόνου, άρα: **$x+2y=0,3$ (2)**

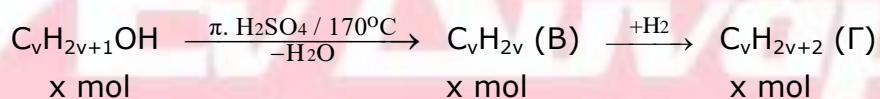
Από την επίλυση του συστήματος των (1) και (2) προκύπτει **$x=y=0,1$** .

Δηλαδή το μίγμα των προϊόντων αποτελείται από $0,1 \text{ mol } C_3H_6$ και $0,1 \text{ mol } C_3H_8$.

Δ2. Έστω $x \text{ mol}$ η αρχική ποσότητα των 23 g της αλκοόλης Α ($C_vH_{2v+1}OH$, με $M_r=14v+18$).

Θα ισχύει: **$23 = (14v+18) \cdot x$ (1)**

Η σειρά των αντιδράσεων που περιγράφεται είναι:

Τα $x \text{ mol}$ του αλκανίου Γ ($M_r=14v+2$) που παράγονται έχουν μάζα 15 g , επομένως θα ισχύει: **$15 = (14v+2) \cdot x$ (2)**

Από την επίλυση του συστήματος των (1) και (2) προκύπτει: **$v=2$**

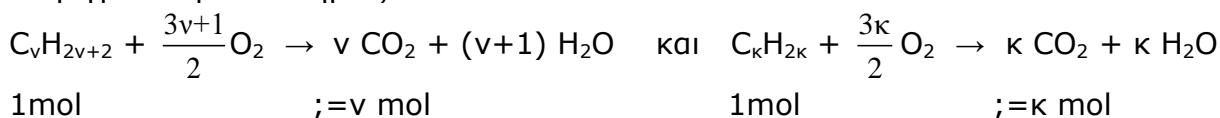
Δηλαδή:

Δ3. Ισομοριακό μίγμα: $x \text{ mol } C_vH_{2v+2}$ (Λ), $v \geq 1$ και $x \text{ mol } C_\kappa H_{2\kappa}$ (Μ), $\kappa \geq 2$

Είναι $n_{O_2} = \frac{44,8}{22,4} \text{ mol} = 2 \text{ mol}$, άρα $2x=2$ ή **$x=1$** .

Το μίγμα καίγεται πλήρως:

Παράγονται συνολικά $(v+\kappa) \text{ mol } CO_2$.

Όμως $n_{CO_2} = \frac{67,2}{22,4} \text{ mol} = 3 \text{ mol}$, άρα **$v+\kappa=3$** .

Πρέπει $v \geq 1$ και $\kappa \geq 2$, επομένως **$v=1$** και **$\kappa=2$** .

Δηλαδή: το αλκάνιο Λ είναι το **CH_4** και το αλκένιο Μ είναι το **$CH_2=C H_2$** .